

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/93/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

180/2017. (VII. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. február 27-én előterjesztett **panaszát** a 2017. július 27-én – dr. Wildner Domonkos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a [...] Rendőr-főkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. február 3-án történt rendőri intézkedés (közlekedésrendészeti intézkedés), és annak megtorló jellege miatt 2017. február 27. napján, a Testület panaszirodáján szóban terjesztette elő panaszát.

I.

A panaszbeadvány szerint 2017. február 3-án 13 órakor a panaszos a felesége nevében levő személygépkocsival közlekedett B. településen, a K. úton az Ö. tér és a P. utca közötti útszakaszon, amikor rendőrök igazoltatás céljából mögötte megkülönböztetett jelzéssel ellátott gépkocsival megállították. A panaszos gépkocsijával az Á. Bevásárlóközpont mögötti parkolóban állt meg, ott történt a rendőri intézkedés.

A rendőrök az intézkedés okaként azt közölték, hogy a két első oldalablak fényáteresztő-képessége nem megfelelő: a megengedethez képest sötétebb, ami szabálytalan. A panaszos ezt elismerte, és elfogadta, hogy vele szemben szabálysértési eljárás keretében eljárnak.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

A rendőrök jelenlétében a panaszos felhívta a gépkocsi fóliázását végző személyt, aki azt a tanácsot adta, hogy azonnal tépje le a fóliát. A panaszos ennek megfelelően tett. A rendőrök ennek ellenére bevonták a forgalmi engedélyét, úgy, hogy – a fólia letépését követően – a gépjármű mindenben megfelelt az előírásoknak. A panaszos ezt követően 14 napig nem tudott közlekedni a gépkocsival, ami számára egyben munkaeszköz is.

A rendőrök, amikor lemérték a gépkocsi fényáteresztő-képességét, akkor 50%-ot mértek a vezető oldalon. Az elismervényen azonban már az egyik 45, a másik 48 %-os volt. A panaszos nem érti, miért különböző értéket írtak fel. A panaszos megtorló jellegű intézkedésnek, és egyben jogtalanak tartja a jármű forgalomból való kivonását. Egyébként a rendőrök magatartását (azonosításra vonatkozó kötelezettség stb.) nem kifogásolja.

2) A panaszos a Testület rendelkezésére bocsátotta a rendőri intézkedés során kapott, 215858. sz. elismervényt.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésekről, valamint megküldeni kérte az azokkal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy 2017. február 3-án a panaszossal szemben a helyi Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalomfelügyeleti és Biztosítási Osztály Biztonsági Alosztály két beosztottja, egy r. törzsőrmester és egy r. őrmester foganasított intézkedést.

2) A rendőrség továbbította a Testület részére a szabálysértési feljelentést, amely az alábbiakat tartalmazza.

2017. február 3-án 11 óra 55 perckor a B. település K. út – F. út kereszteződésében vonták intézkedés alá a panaszost és az általa vezetett gépkocsit. A panaszos, kérésre, igazolta magát. Az intézkedés során megállapította a rendőr, hogy a gépkocsi első oldalsó ablakai nem teljesítik a 70%-os fényáteresztő-képességet. A r. őrmester a mérést a 2013TM16110. gyári számú TM200 Tint Meter típusú fényáteresztő-képesség mérőkészülékkel végezte. A mérés eredményét jegyzőkönyvben rögzítette, annak egy példányát a panaszosnak átadta. A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. KöHÉM rendeletben (a továbbiakban: MR) foglalt 70% fényáteresztő-képességet az első oldalsó ablakok nem teljesítették, ami miatt a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 96. §-ának (1) bekezdése alapján a jármű forgalmi engedélyét elveszi, a 215858. sz. elismervény ellenében.

A panaszos a jogsértést nem ismerte el, a jegyzőkönyvre pedig indokolásként feltüntette: „a forgalmi engedély helyszíni bevonása, mivel az okot a helyszínen elhárítottam (letéptem a fóliát), véleményem szerint túlzó, a helyszíni bírság is megoldás lehetett volna.

A r. őrmester tájékoztatta a panaszost jogairól, kötelezettségeiről, valamint a további ügymenetről és vele szemben az intézkedést 12 óra 25 perckor befejezte. A rendőr a járművet és a panaszost leellenőrizte, a KÖNYIR-ben nem szerepeltek, a panaszos eltiltás hatálya alatt nem állt. Az intézkedésnél jelen volt a r. törzsőrmester.

3) A Testület felvilágosítás-kérése alapján az intézkedő r. őrmester jelentést készített az alábbi tartalommal.

2017. február 3-án gépkocsizó járőrszolgálatot látott el, amikor 11 óra 55 perckor a B település K. út – F. út kereszteződésében arra lett figyelmes, hogy a közúti forgalomban közlekedik egy gépkocsi, aminek az első oldalsó ablakai valószínűleg sötétítő fólia miatt nem teljesítik a jogszabályban előírt fényáteresztő-képesség értéket. A gépkocsi említett ablakai szabad szemmel is láthatóan sötétítve voltak, ezért felmerült a szabálysértés gyanúja. A r. őrmester a járművet az úttest széléhez félreállította, és intézkedés alá vont annak vezetőjét, a panaszost. Miután a rendőr tisztelgett, köszönt, elmondta a nevét, jelvéyszámát és beosztási helyét, a járművezetővel közölte, hogy az intézkedés oka az első oldalsó ablakok fényáteresztő-képességének ellenőrzése. A panaszos kérésre igazolta magát. A rendőr prioritálta és elektromos alkohol-teszteres ellenőrzés alá vonta a panaszost, majd a 2013TM16110 gyári számú, TM200 Tint Meter típusú fényáteresztő-képesség mérőkészülékkel ellenőrizte a személygépkocsi első és hátsó szélvédőjének, valamint az első és hátsó oldalsó ablakoknak a fényáteresztő-képességét. A mérés eredményeit minden ablakra vonatkozóan tételesen felvezette a mérésről készült jegyzőkönyvre, aminek egy példányát az intézkedés alá vont személy részére átadta, a másik példányt pedig a feljelentéshez csatolta, amit a helyi Rendőrkapitányság részére megküldött. Minden mérésről fényképfelvételt készített, a hat darab fényképfelvételt szintén a feljelentéshez csatolta a Robotzsaru Neo rendszerben. A jármű első oldalsó ablakai nem teljesítették a 70% fényáteresztő-képességet.

A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy a járművet engedély nélkül átalakították, ezért a Korm. rendelet 96. §-ának (1) bekezdése, valamint az MR 97. §-ának (7) bekezdése alapján a jármű forgalmi engedélyét a helyszínen elveszi. A fenti hivatkozásokat írásban is feltüntette az elismervényen. A panaszos – miután telefonált – azt mondta, hogy eltávolítja a fóliát a járműről a helyszínen. A rendőr azt a tájékoztatást adta neki, hogy a Korm. rendelet értelmében nem áll módjában visszaadni számára a jármű forgalmi engedélyét, ugyanis a jogszabály egyértelműen úgy fogalmaz, hogy amennyiben az engedély nélküli átalakítás megtörtént, úgy az ellenőrzést végrehajtó hatósági személy a forgalmi engedélyt a helyszínen elveszi, nem pedig elveheti. A r. őrmester továbbá felvilágosította a panaszost, hogy a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 5. §-ának (1) bekezdés c) pontjába, valamint a KRESZ 5. § (3) bekezdés b) pontjába ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 224. §-a szerint minősülő szabálysértést követte el, ugyanis a jármű nem felelt meg a külön jogszabályban előírt (MR) műszaki és biztonsági feltételeknek, ennek ellenére a közúti forgalomban részt vett vele. A panaszos a mérésről készült jegyzőkönyv két példányát – annak ismertetése és elolvasása után – aláírta, majd egyik példányát átvette. A r. őrmester az elismervénnyel a forgalmi engedélyt elvette, az elismervény egy példányát a panaszos részére átadta. A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy az ügyben a helyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Osztálya fog határozatot hozni, ahol tud érdeklődni az ügy további menetéről. A rendőr tájékoztatta a panaszost a panasztételi lehetőségeiről, valamint arról, hogy a gépkocsival annak telephelyéig közlekedhet. 12 óra 25 perckor az intézkedést befejezte és a helyszínt elhagyta. Az intézkedésnél jelen volt a r. törzsőrmester is.

A rendőri intézkedés okaként a r. őrmester azt jelölte meg a jelentésben, hogy a panaszos által vezetett gépkocsi szabad szemmel is láthatóan sötétített ablakainak fényáteresztő-képességét, továbbá a jármű közúti forgalomban való részvételének jogszerűségét ellenőrizze. Az intézkedés célja – mint minden rendőri intézkedés esetén – az volt, hogy a hatályos magyar jogszabályoknak érvényt szerezzen, azokat az intézkedés alá vont személlyel betartassa és azok megsértése miatt, törvényi, valamint eskübe iktatott kötelezettségének eleget téve a járművezetőt a r. őrmester felelősségre vonja. A rendőr hivatkozott továbbá a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 9. §-ának (1) bekezdésében fogalt kötelezettség teljesítésére.

A panaszos az intézkedés teljes időtartama alatt együttműködő magatartást tanúsított, a fóliát a mérés után eltávolította az első oldalsó ablakokról.

A panaszbeadvány azon része vonatkozásában, miszerint a panaszosnak más értéket mondtak a rendőrök szóban, és más szerepelt a dokumentumban, a r. őrmester azt nyilatkozta, hogy a mérést követően tájékoztatta a panaszost a jegyzőkönyv tartalmáról, és a mért értékekről. A valós, mért értékektől eltérően nem nyilatkozott. A panaszos a teljes ellenőrzést figyelemmel kísérelte, számára minden felmerülő kérdésre válaszolt a rendőr, illetve az intézkedés minden elemével kapcsolatban tájékoztatta, hogy mi annak oka és célja.

A r. őrmester az intézkedése okát és jogalapját többször elmondta a panaszosnak, mivel határozottan emlékszik az esetre, hogy azt a panaszos többször is megkérdezte. Miután részletesen elmagyarázta, a panaszos azt válaszolta, hogy megértette, de kérni fogja az intézkedés „felülvizsgálatát”.

A rendőri intézkedés megtorló jellegét érintő állításra a r. őrmester úgy nyilatkozott, hogy a leghatározottabban tiltakozik a felvetés ellen. Nemcsak a panaszossal szemben, hanem minden más intézkedése során is kizárólag a jogszabályokban előírtak szerint cselekszik, azok határain belül és iránymutatása szerint. Kategorikusan visszautasítja, hogy bármilyen vélt sérelmet, hivatalos személyként, hivatalos eljárásban „megtoroljon”. Az intézkedései során nem magát, hanem Magyarország hatályos jogszabályait képviseli, és azok szerint folytatja le azokat, soha, semmilyen körülmények között nem befolyásolja őt személyes indíttatás. A panaszossal szemben semmilyen formában nem (volt) elfogult, a törvénybe iktatottakat viszont maradéktalanul betartja és betartatja mindenkivel, ahogyan azt eddig is tette, és a jövőben is fogja.

4) A rendőrség továbbította a Testület részére két fényképfelvételt, amelyeken – a panaszos forgalmi engedélye mellett – látható, hogy a bal első ablakon 48%-os, a jobb első ablakon 45%-os fényáteresztést mér a készülék.

5) A rendőrség továbbította a 2013TM16110 gyári számú, TM200 Tint Meter típusú fényáteresztő-képesség mérőkészülékhez rendszeresített TM2 3A053 sz. etalon üveg kalibrálási bizonyítványát, Tint Méter TM200 típusú készülék megfelelőségi nyilatkozatát és a készülék használati utasítását. A dokumentumok részletes ismertetésétől a Testület eltekintett.

6) A helyi Rendészeti Szervek Közlekedérendészeti Főosztály r. alezredes vezetőjének tájékoztató levele az Állásfoglalás II. rész 2)-4) pontjaiban ismertetett rendőrségi dokumentumokhoz képest az alábbi többletinformációt tartalmazza.

A r. őrmester és a r. törzsőrmester 2017. február 3-án 6 órától 14 óráig teljesített szolgálatot szolgálati gépkocsival az 5. sz. járőrkörzetben. Az intézkedés időpontjában az eligazításon meghatározott területen tartózkodtak. A főosztályvezető megállapítása szerint jogszabályi felhatalmazás alapján jogszerűen vonták intézkedés alá a közlekedésbiztonsági szempontból kifogásolható járművet és vezetőjét. A r. alezredes hivatkozott a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 44. §-ának (1) bekezdés b) és d) pontjaira; az MR 97. §-ának (5)-(7) bekezdéseire, a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER.) 2. §-ának (3) bekezdésének a) és h) pontjaira. Utalt továbbá a Korm. rendelet 96. §-ának (1) bekezdés a) pontjára.

A járőrök az intézkedés alá vont jármű oldalüvegei fényáteresztő-képességének mérése során megállapították, hogy a 48%-os és a 45%-os érték túl alacsony. A jármű első oldalüvegeire felragasztott, 70%-nál kisebb fényáteresztő-képességű sötétítő fólia nem felel meg a vonatkozó jogszabályoknak.

Mind az MR, mind az ENSZ-EGB előírás azt tartalmazza, azt engedi meg, hogy legalább 70%-os fényáteresztő-képességűek legyenek az említett üvegek. Az ettől való eltérés tehát akkor nem minősül átalakításnak, hogy alkalmazási engedélyt ad, vagy engedély nélkül megvalósíthatónak minősít. Mivel a panaszos a helyszínen nem mutatott be a közlekedési hatóság által kiállított – erre vonatkozó – engedélyt vagy állásfoglalást az engedély nélküli megvalósíthatóságra, a fóliázást engedély nélküli átalakításnak kell tekinteni. Engedély nélküli átalakítás miatt a rendőrök jogszerűen vették el a forgalmi engedélyt.

Az elkövetett szabálysértésről a járőrök a szolgálatuk végén szabálysértési feljelentést készítettek. Az elvett okmányt, a szabálysértési feljelentést és a mérési eredményeket tartalmazó jegyzőkönyvet 2017. február 6-án továbbították a helyi Rendőrkapitányságra.

A rendőri intézkedés előzménye, indoka és célja, a jogalapja, a mérés eszköze és módszere, továbbá a panaszos magatartása, a rendőri tájékoztatás megtörténte és annak tartalma, valamint az intézkedés megtorló jellegére vonatkozó felvetés tekintetében a tájékoztató levél tartalmilag megegyezik a r. őrmester jelentésében [Állásfoglalás II. rész 3) pont] foglaltakkal.

A r. alezredes megállapítása szerint a járőrök diszkrecionális jogkörükben eljárva jogszerű, szakszerű és arányos intézkedést hajtottak végre.

III.

A Testület elsőként a panasz határidőben történő előterjesztésének kérdését vizsgálta meg.

Az Rtv. 93. §-ának (1) bekezdése szerint a Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított húsz napon belül lehet előterjeszteni.

Jelen esetben a panaszolt rendőri intézkedés 2017. február 3. napján történt, és mivel a panaszos aznap szerzett tudomást az őt ért jogsérelemlről, a jogorvoslati határidő 2017. február 23. napján letelt.

A panaszos a határidő utolsó napján, 2017. február 23-án telefonon kereste meg a Testületet annak érdekében, hogy panaszát előadja. A Testület munkatársa az az Eljárási Szabályzat 10. §-ának (3) bekezdése alapján a soron következő ügyfélfogadási időpontra tudta biztosítani a panasz szóbeli előterjesztésének lehetőségét, azaz 2017. február 27. napjára.

A Testület az Eljárási Szabályzat 10. §-ának (3) bekezdésében meghatározottak alapján a panaszos beadványát határidőben előterjesztettnek tekintette.

IV.

A panaszos sérelmezte azt, hogy az intézkedő rendőrök a fólia önkéntes leszedése ellenére elvették a forgalmi engedélyt, a fényáteresztő-képesség mérése során szóban más eredményt közöltek vele, mint ami a dokumentumban szerepel. Álláspontja szerint a rendőri intézkedés megtorló jellegű volt vele szemben.

1) A Testület először azt vizsgálta, hogy kiterjed-e a panasz valamennyi részére a hatásköre.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),
- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja. A Testület továbbá érdemben nem vizsgálhatta meg azt, hogy a szabálysértés megállapítására szolgáló módszer (fényáteresztő-képesség mérőkészülék használata) mennyiben felelt meg a szakmai előírásoknak, illetve mennyiben mutatott hiteles mértéket. Ezen kérdések szintén a szabálysértési eljárás körébe tartoznak.

Azonban a Testület vizsgálatának körébe vonta a rendőrök által fogatosított közlekedés rendészeti intézkedést, azt, hogy az intézkedés során mennyiben tettek eleget tájékoztatási kötelezettségüknek a rendőrök, illetve a rendőri intézkedés (megtorló) jellegét.

Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

2) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége.

A panaszbeadvány és a rendőrségi dokumentumok egyezést mutatnak abban, hogy közúti közlekedés során történt a panaszos megállítása. A rendőrök az intézkedés okaként azt közölték, hogy a panaszos által vezetett személygépkocsi két első oldalablakának fényáteresztő-képessége nem megfelelő.

A rendőrségi dokumentumokban további információként az szerepel, hogy szemmel láthatóan sötétítették voltak az ablaküvegek, ami miatt megállították a panaszost, és azt kívánta az intézkedő rendőr leellenőrizni. Az intézkedés további célja az volt, hogy megállapítsák: jogszerűen vesz-e részt a közúti forgalomban.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. és 4. pontjai szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetve közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az igazoltatás Rtv. 29. § (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekmény észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint továbbá a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele –rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A rendőrségi dokumentumokban megjelöltekre a Testület álláspontja szerint az alábbi, Rtv.-n és Szolgálati Szabályzaton kívüli jogszabályi rendelkezések hívhatók fel.

A KRESZ 5. §-ának (1) bekezdése rögzíti a jármű közlekedésben való részvételének feltételeit, amelyek között szerepel – egyebek mellett – , hogy annak műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek [KRESZ 5. § (1) bekezdés c) pont]. Ugyanezen jogszabályhely (3) bekezdés b) pontja kimondja, hogy ha a jármű nem felel meg a közlekedésben való részvételre vonatkozó rendelkezéseknek, akkor a vezető a járművel nem indulhat el és az elindulásra vonatkozó utasítás végrehajtását köteles megtagadni.

Ezt a keret-rendeletet az ER. tölti meg tartalommal, annak 2. § (2) bekezdése szerint: az ER. alkalmazásában jármű átalakítása a már forgalomba helyezett jármű olyan megváltoztatása, amely a típusbizonyítványban, az összeépítési engedélyben vagy a korábbi átalakítási engedélyben meghatározott adat, illetőleg közlekedésbiztonsági vagy környezetvédelmi jellemző módosulását eredményezi, valamint a gépkocsi alvázának (az alváz szerepét betöltő, az alvázszerkezetet viselő szerkezeti elemének) cseréje. Az ER. 2. §-ának (3) bekezdés a), illetve h) pontja szerint nem minősül átalakításnak: „olyan tartozéknak a járműre történő felszerelése, amelynek felszerelését a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló rendelet előírja vagy megengedi”, illetve „a jármű olyan módon vagy mértékben történő megváltoztatása, amelyre a közlekedési hatóság alkalmazási engedélyt ad, illetőleg amelyet engedély nélkül megvalósíthatónak minősít.”

Az átalakítási munkálatoknál a 16. § szerint a már forgalomba helyezett gépjármű, mezőgazdasági vontató és ezek pótkocsija átalakításához szükséges előzetes engedélyt a közlekedési hatóságtól kell a

jármű tulajdonosának kérnie. A kérelemhez csatolni kell az elbíráláshoz szükséges műszaki dokumentációt. Ha a nem sorozatszerűen átalakított jármű a követelményeknek megfelel, az átalakítással létrehozott változást a közlekedési hatóság a jármű hatósági (forgalmi) engedélyébe bevezeti. (Az átalakított jármű vizsgálatának eredményén alapuló intézkedésekre egyebekben az ER. 13. §-ában foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.)

Az üvegek fóliázására vonatkozó feltételeket az MR. 97. §-a szabályozza, amelynek (5) bekezdése szerint a gépjármű, a mezőgazdasági vontató, továbbá a lassú jármű szélvédőjén és ablakain – kivéve a lakófelépítmény ablakait – menet közben nem szabad függőnyt, vagy olyan más megoldást (fólia, üvegre felhordott fényelnyelő vagy fényvisszaverő réteg stb.) alkalmazni, amely a szélvédőn, illetőleg a jármű ablakain a kilátást, illetőleg az átlátást megakadályozza. Az MR. 97. §-ának (6) bekezdése értelmében az (5) bekezdésben meghatározott követelmény nem vonatkozik a jármű szélvédőjének és ablakainak fényáteresztő képességét csökkentő olyan eszközökre, amelyek alkalmazására a közlekedési hatóság az ER. 2. § (3) bekezdés h) pontja alapján, az ENSZ-EGB 43. számú előírás 21. számú mellékletében meghatározott, a biztonsági üvegezés járműbe szerelésére vonatkozó műszaki követelmények figyelembevételével engedélyt adott. Ugyanezen jogszabályhely (7) bekezdése szerint a fényáteresztő-képesség mértéke megfelelő: a) ha a szélvédő (kivéve a lehajtott napellenzők által takart üvegfelület), valamint a vezetőtéri oldalablakok üvegei esetében (amelyeken keresztül a jármű vezetője részére az oldalra való kilátás, valamint a visszapillantó tükörrel a jármű mellett lévő mindkét forgalmi sávra történő hátralátás biztosítva van) a mérték legalább 70%; b) egyéb ablakok (utastéri, raktéri oldal és hátsó ablakok) üvegei esetében 70% alatti mérték is megengedhető, ha a járművet két külső tükörrel szerelték fel.

Az MR 78. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá: „A gépjármű, a mezőgazdasági vontató és a lassú jármű vezetőterének olyannak kell lennie, hogy a vezető részére minden vezetési művelet esetében biztosítsa az előre és oldalra való kilátást, továbbá visszapillantó tükörrel a jármű mellett lévő mindkét oldali forgalmi sávra történő hátralátást”.

A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést követi el az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg.

b) A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját érzékelje.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértések esetén eljáró hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértésre hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

Erre a kérdésre a Testület egyértelműen igennel felelt. A rendőrségi dokumentumok és a panaszbeadványban foglaltak egyezően azt tartalmazzák, hogy a panaszos gépjárművel vett részt a

közlekedésben, tehát a rendőr az Rtv. 44. §-a alapján akkor is jogosult volt intézkedés alá vonni, ha nem észlelt volna szabálysértésre utaló jelet a gépkocsin.

Figyelemmel az intézkedő rendőröknek az Rtv. 44. §-ában meghatározott, közlekedésrendészeti intézkedésre vonatkozó speciális jogosítványaira és kötelezettségeire, továbbá arra, hogy a rendőri jelentésekben foglaltaknak megfelelően a panaszossal kapcsolatban felmerült a szabálysértésnek a rendőri intézkedéshez minimálisan szükséges gyanúja, a Testület jogszerűnek minősítette azt, hogy a rendőrök a panaszost intézkedés alá vonták, így az intézkedéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. (Ugyanakkor a Testület ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben dönten, hogy a panaszos gépkocsiján történt-e szabálytalan átalakítás. Ezen kérdéseknek vizsgálata a szabálysértési hatóság feladata.)

3) A Testület a forgalmi engedély elvételével, illetve az elvétel kötelező jellegével kapcsolatban az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

a) Az Rtv. fentebb említett 44. §-ának (1) bekezdés d) pontja szerint a rendőr jogosult a közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését – a külön jogszabályban meghatározottak szerint – a helyszínen elvenni.

A Korm. rendelet 96. §-ának (1) bekezdés a) pontja szerint az ellenőrző hatósági személy az eljárása során a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha járművet engedély nélkül átalakították. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint az említett esetben a forgalmi engedély (illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedély) helyszíni elvételével egyidejűleg a címkét a rendszámtábláról el kell távolítani; míg az (5) bekezdés szerint az ellenőrző hatósági személy a forgalmi engedély, az ideiglenes forgalomban tartási engedély, illetve a hatósági jelzés elvételéről átvételi elismervényt ad, amely tartalmazza a jármű azonosító adatait, az engedély számát és az elvétel okát. Az átvételi elismervény birtokában a járművel – kivételekkel – a lakcímig vagy a telephelyig lehet közlekedni.

A Testület a fentiek alapján megállapítja, hogy – anélkül, hogy a szabálysértés elkövetése tekintetében állást foglalna – a rendőrök az Rtv. hivatkozott 44. §-a alapján, megfelelő jogalappal jártak el a panaszos forgalomban részt vevő gépjárművének ellenőrzése mellett is akkor is, amikor a (a panaszos által sem vitatott) szabálytalanság észlelésekor a jármű forgalmi engedélyének elvételéről döntöttek.

b) Az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Korm. rendelet 96. §-ának (1) bekezdésének szóhasználatából kitűnik, hogy az ott felsorolt esetekben az ellenőrző hatósági személynek nincs mérlegelési lehetősége: a jogszabály kötelező jelleggel írja elő a forgalmi engedély helyszíni elvételét.

A Testület az Állásfoglalás IV. rész 1) pontjában kifejtettekkel összhangban (azaz, hogy a szabálysértéshez szükséges szintű gyanú felmerült) megállapítja, hogy jelen esetben **a rendőröknek nem volt mérlegelési lehetőségük a forgalmi engedély helyszíni elvétele tekintetében, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

A Testület ehelyütt megjegyzi azt is, hogy a szabálysértés észlelése esetén az elkövető az utólagos magatartásával – nevezetesen, hogy a forgalomban való részvétel feltételének hiányosságát

megszünteti a fólia eltávolításával – az elkövetett cselekménye jogellenes jellegét nem tudja megszüntetni.

4) A panaszos álláspontja szerint a vele szemben fogatosított rendőri intézkedés megtorló jellegű volt. A panaszos ezt az állítását nem részletezte, illetve nem támasztotta alá tényekkel.

Az intézkedő rendőrök határozottan tiltakoztak a panaszos felvetésével kapcsolatban. A r. őrmester jelentésében előadta, hogy az intézkedést a hatályos jogszabályok maradéktalan betartásával hajtotta végre. Semmilyen vélt sérelmet hivatalos személyként, hivatalos eljárásban nem torol meg. Személyes indíttatás őt nem befolyásolta.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

Jelen ügyben a Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedések nem ütköztek az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.

v.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a konkrét ügyben a rendőröknek intézkedési (ellenőrzési, illetve forgalmi engedély elvételére vonatkozó) kötelezettségük keletkezett, ami nem sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát. A Testület ugyanakkor nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan rendőri intézkedésre lehetett volna következtetni, ezért megállapítása szerint a panaszolt rendőri intézkedéssel nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, illetve az nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. július 27.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET